

Ağımız üyelerinden **Anadolu Arap Birliği Hareketi Derneği** ve **Mardin Süryani Birliği Derneği** kapatıldı. Her iki derneğin amaçlarının aşırı ayrıntılı, geniş ve dağınık amaçlar topluluğu şeklinde belirlenmiş olması; bu amaçları gerçekleştirmek üzere yürütülecek faaliyetlerin de benzer şekilde çok geniş ve kapsamlı olması; isimlerinde "Birlik" ibaresinin bulunması; eşbaşkanlık ile kadın ve engelli kotalarına ilişkin tüzük hükümleri kapatma gerekçesi sayıldı. Davalar, Midyat 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açıldı ve Mahkeme yukarıda bahsedilen gerekçelere dayanarak derneklerin feshine karar verdi. Her iki dernek de Yargıtay'a temyiz başvurusunda bulundu. Hukuki süreç devam etmektedir.

Ağımız üyelerinden **Baran Tursun Vakfı**'na yönelik önce Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Vakıf ve Vakıf Başkanı Mehmet Tursun hakkında suç duyurusunda bulunuldu. Buna ilişkin Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından takipsizlik kararı verildi. Takipsizlik kararının ardından Emniyet Genel Müdürlüğü'nün talebiyle Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından müfettiş görevlendirildi. Vakıfta incelemelerini yapan müfettişlerin raporlarını tamamlamaları beklenmektedir.

Denge ve Denetleme sistemi; yasama, yürütme, yargı, medya, sivil toplum ve vatandaşların demokratik bir toplum düzeni için kendi görev ve sorumlulukları çerçevesinde birbirlerinin güçlerini dengelemesi ve denetlemesidir. **Dolayısıyla örgütlü sivil toplum, denge ve denetleme sisteminin vazgeçilmez unsurlarından biridir.** Ağımızın üyeleri Anadolu Arap Birliği Hareketi Derneği ve Mardin Süryani Birliği Derneği'nin kapatılmasından ve Baran Tursun Vakfı'nın da kapatılma tehlikesiyle karşı karşıya kalmasından dolayı üzüntü duyuyor; yeni hükümetten, her üç sivil toplum kuruluşunun da çalışmalarını özgürce yapmalarının sağlanmasını ve **örgütlenme özgürlüğünün önündeki yasal ve fiili engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz.**

Düşünce özgürlüğü, düşünceyi korkmadan ve engellenmeden açıklama, yayma, bu düşünceler etrafında örgütlenme, bilgilendirme ve bilgilendirmeyi de içerir. Örgütlenme özgürlüğü, evrensel insan hakları sisteminin koruduğu temel özgürlüklerdendir. Bu özgürlük, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesinde de düzenlenmiştir.¹

Dernek Amaç ve Faaliyet Alanlarının Tüzükte Geniş ve Ayrıntılı Düzenlenmesi Kapatma Gerekçesi Olamaz

Dernekler Kanunu'nun 30. maddesinde şu şekilde belirtilmektedir: Dernekler "Anayasa ve kanunlarla açıkça yasaklanan amaçları veya konusu suç teşkil eden filleri gerçekleştirmek amacıyla kurulamaz"; "askerliğe, millî savunma ve genel kolluk hizmetlerine hazırlayıcı öğretim ve eğitim faaliyetlerinde bulunamaz; bu amaçları gerçekleştirmek üzere kamp veya eğitim yerleri açamaz; üyeleri için özel kıyafet veya üniforma kullanamazlar". Görüleceği üzere, **dernekler sadece, kanunlarca açıkça yasaklanan ya da suç teşkil eden amaçları güdemezler. Amacın geniş tutulmuş olması, dağınık olması veya amaçların ana amaç ile paralellik göstermiyor olması hukuki kapatma gerekçeleri olarak kabul edilemez.** Bu kadar keyfi ve yasanın aleni hükmüne aykırı bir gerekçe ile kapatma istenmesi, ilgili derneklerin özel hukuk tüzel kişilikleri olarak otonomisini ihlal etmek demektir.

"Birlik" Kelimesinin Kapatılma Gerekçesi Olması Hukuk Devleti İlkesine Aykırıdır

Derneklerin hangi isimleri ancak izin alarak kullanabilecekleri ve hangi isimleri dernek ismi olarak kullanamayacakları, Dernekler Kanunu'nun 28 ve 29. maddelerinde şu şekilde hüküm altına alınmıştır: "Dernek adlarında; Türk, Türkiye, Milli, Cumhuriyet, Atatürk, Mustafa Kemal kelimeleri ile bunların baş ve sonlarına getirilen eklerle oluşturulan kelimeler İçişleri Bakanlığının izni ile kullanılabilir". İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetmelik veya genelge gibi herhangi bir düzenleyici idari işlemle **kanunlarda yasaklanmış isimler haricinde başka isimlerin yasaklanması mümkün değildir** ve temel hak ve özgürlüklerin kanunla sınırlandırılmasına dair Anayasa'nın 13. maddesi ile Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan **hukuk devleti ilkesine açıkça aykırıdır.**

Baran Tursun Vakfı Bağımsız Kolluk Gözetimi Adına Önemli

Oğulları Baran Tursun'u kolluk güçlerinin silah kullanması neticesinde kaybeden ailenin

kurmuş olduğu Baran Tursun Vakfı, ülkemizde kolluğun sivil denetimi adına büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Demokratik bir hükümet ve ona bağlı bir demokratik kolluk teşkilatı, sunmakta olduğu kamu hizmetindeki aksaklıkların kronikleşmeden çözülmesi adına bu çalışmalardan yararlanmalıdır. Söz konusu Vakıf ile ilgili kamu kurumları arasında sağlıklı bir etkileşim sağlanması gerekirken tam tersine, Vakfın kapatılması yönündeki girişimlerin ortaya konulması demokrasiye aykırıdır.

Ağımızın iki üyesinin kapatılması ve bir üyemizin de kapatılma tehlikesiyle karşı karşıya kalması, sivil toplumun demokratik toplum düzenindeki rolünün, bürokratik kademelerde yeterince anlaşılmadığını ve benimsenmediğini göstermektedir. Sivil toplumun kamu yararını ön planda tutarak kamu kaynağı ve yetkisinin kullanılması süreçlerini denetlemesi ve bu süreçlere katılımı, önlenmesi gereken bir tehdit değil bilakis teşvik edilmesi gereken bir husustur. Özellikle söz konusu sivil toplum kuruluşlarından ikisinin dezavantajlı azınlık gruplarını temsil etmesi nedeniyle, bilhassa desteklenmesi gerekmektedir. Zira demokrasinin temel vasıflarından biri de azınlıkların korunmasıdır.

1- " Herkes barışçıl bir biçimde toplanma özgürlüğü ile kendi çıkarlarını korumak için sendika kurma ve sendikalara girme hakkı da dahil, örgütlenme özgürlüğü hakkına sahiptir." Avrupa İnsan Hakları Sözleşme, 11.md, dernek kurma ve toplantı özgürlüğü

Denge ve Denetleme Ağı Olarak Yeni Kurulacak Hükümetten,

Anadolu Arap Birliği Hareketi Derneği, Mardin Süryani Birliği Derneği ve Baran Tursun Vakfı'nın özgürce çalışmasının garanti altına alınmasını ve genel olarak da örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz.

Örgütlenme özgürlüğünün genişletilmesi konusunda idari ve yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesini ve örgütlü toplumun teşvik edilmesini talep ediyoruz.